

Thuế quan không phải là giải pháp cho sự mất cân bằng thương mại toàn cầu

07:29 23/07/2025

Trong Báo cáo Khu vực Đối ngoại thường niên đánh giá sự mất cân bằng tại 30 nền kinh tế lớn nhất, IMF lưu ý rằng thặng dư hoặc thâm hụt tài khoản vãng lai không nhất thiết phải là vấn đề, nhưng có thể gây ra rủi ro nếu chúng trở nên quá mức.

Theo phân tích của Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF), sự mất cân bằng trong nước kéo dài, bất ổn chính sách tài khóa tiếp diễn và căng thẳng thương mại leo thang có thể làm xấu đi tâm lý rủi ro toàn cầu và gia tăng căng thẳng tài khóa, gây tổn hại cho cả các quốc gia cho vay và đi vay.

Theo IMF, thuế quan không phải là giải pháp cho sự mất cân bằng thương mại toàn cầu. Ảnh internet.

Báo cáo nhằm vào việc Tổng thống Donald Trump đã đặt ra các mức thuế nhập khẩu cao hơn đối với hầu hết các đối tác thương mại, nhằm mục đích tăng doanh thu và điều chỉnh thâm hụt thương mại kéo dài.

"Việc leo thang hơn nữa chiến tranh thương mại sẽ gây ra những tác động kinh tế vĩ mô đáng kể", đồng thời mức thuế quan cao hơn sẽ làm giảm nhu cầu toàn

cầu trong ngắn hạn và gia tăng áp lực lạm phát thông qua giá nhập khẩu tăng.

Bên cạnh đó, căng thẳng địa chính trị gia tăng cũng có thể gây ra những thay đổi trong hệ thống tiền tệ quốc tế, từ đó có thể làm suy yếu sự ổn định tài chính.

Báo cáo cho thấy sự gia tăng cán cân tài khoản vãng lai toàn cầu trong năm 2024 chủ yếu là các cân mở rộng ở ba nền kinh tế lớn nhất thế giới – Mỹ, Trung Quốc và Khu vực đồng Euro.

Thâm hụt của Mỹ đã tăng thêm 228 tỷ USD lên 1.130 tỷ USD, tương đương 1% tổng sản phẩm quốc nội (GDP) toàn cầu, trong khi thặng dư của Trung Quốc tăng 161 tỷ USD lên 424 tỷ USD và thặng dư của Khu vực đồng Euro tăng 198 tỷ USD lên 461 tỷ USD.

Nhà kinh tế trưởng của IMF, Pierre-Olivier Gourinchas phân tích, thặng dư hoặc thâm hụt quá mức bắt nguồn từ những thay đổi trong nước, chẳng hạn như chính sách tài khóa quá lỏng lẻo ở các quốc gia thâm hụt và mạng lưới an toàn không đủ mạnh dẫn đến tiết kiệm quá mức ở các quốc gia thặng dư.

Theo ông Pierre-Olivier Gourinchas, cần phải có những thay đổi nhằm vào các động lực trong nước này - chứ không phải thuế quan. Điều đó có nghĩa là Trung Quốc nên tập trung vào việc thúc đẩy tiêu dùng, Châu Âu nên chi tiêu nhiều hơn cho cơ sở hạ tầng và Mỹ cần giảm chi tiêu công lớn và kiểm soát chi tiêu tài khóa.

Báo cáo của IMF dựa trên dữ liệu được thu thập trước Mỹ khi phê duyệt dự luật cắt giảm thuế và chi tiêu lớn, mà Văn phòng Ngân sách Quốc hội (CBO) cho biết, sẽ làm tăng thêm 3.400 tỷ USD vào thâm hụt của Mỹ trong 10 năm.

"Thâm hụt công ở Mỹ vẫn còn quá lớn và sự mất giá mạnh gần đây của đồng nhân dân tệ Trung Quốc, cùng với đồng đô la, có nguy cơ làm gia tăng thặng dư tài khoản vãng lai ở Trung Quốc", ông Gourinchas nhấn mạnh.

Thuế quan không phải là giải pháp cho sự mất cân bằng thương mại toàn cầu. Ảnh internet.

Trong khi đó, việc tăng thuế quan ít tác động đến tình trạng mất cân bằng thương mại toàn cầu vì chúng có xu hướng làm giảm cả đầu tư và tiết kiệm tại quốc gia áp thuế, khiến cán cân tài khoản vãng lai không thay đổi nhiều.

Báo cáo của IMF thể hiện sự không chắc chắn về thuế quan cũng có thể làm suy yếu niềm tin của người tiêu dùng và doanh nghiệp, làm gia tăng biến động của thị trường tài chính và dẫn đến việc đồng đô la tăng giá liên tục. Tuy nhiên, báo cáo lưu ý rằng đồng đô la đã mất giá 8% kể từ tháng 1, mức giảm trong nửa năm lớn nhất kể từ năm 1973.

Báo cáo cũng thừa nhận sự thống trị liên tục của đồng đô la, nhưng cho biết sự phân mảnh địa kinh tế ngày càng tăng có thể gây ra rủi ro trong tương lai, và nhu cầu trái phiếu kho bạc Mỹ yếu hơn gần đây có thể phản ánh những lo ngại về quỹ đạo tài chính của Mỹ.

Hơn nữa, với việc sử dụng đồng Nhân dân tệ ngày càng tăng trong thương mại và tài chính quốc tế, "vai trò của Mỹ với tư cách là ngân hàng và công ty bảo hiểm toàn cầu đang giảm bớt" và sự xuất hiện của các hệ thống thanh toán thay thế và tài sản kỹ thuật số tư nhân cuối cùng có thể dẫn đến những thay đổi trong việc sử dụng tiền tệ quốc tế.

"Mặc dù rủi ro về sự gián đoạn nghiêm trọng trong hệ thống tiền tệ quốc tế vẫn ở mức vừa phải, nhưng sự gia tăng nhanh chóng và đáng kể của mất cân bằng toàn cầu có thể tạo ra những tác động lan tỏa tiêu cực đáng kể xuyên biên giới", ông Gourinchas bày tỏ quan điểm.

"Một rủi ro lớn đối với nền kinh tế toàn cầu là các quốc gia sẽ phản ứng với sự mất cân bằng gia tăng bằng cách tiếp tục gia tăng các rào cản thương mại, dẫn đến sự phân mảnh địa kinh tế ngày càng tăng. Và mặc dù tác động lên mất cân bằng toàn cầu sẽ vẫn còn hạn chế, nhưng tác hại đối với nền kinh tế toàn cầu sẽ kéo dài", ông cho biết thêm.

T/h từ nguồn báo chí nước ngoài